

atyai szeretet folytán, amelylyel ő a most nevezett úrhölgygel szemben hosszú idő óta viseltetik – örökbe fogadta az akkor harmincegy esztendőös kézdiszentléleki Jákó Amáliát, s felépítette neki a Sándor u. 46. sz. alatti házat.⁶⁶ Mi tagadás, többek között valószínűleg épp azért, hogy testvérei utóörökösödési joga (akkor már csak Flóra, illetve másik nővére egyetlen fia volt életben) semmi módon ne érvényesülhessen. Az örökbefogadottal való viszony azonban a harmincas évek folyamán megromlott, maga Jenő elvesztette mesés vagyonát, végül perbe is keveredett patronáltjával. Jákó Amália – színésznő lévén nyilván konyított valamit a lélektani hadviselés fortélyaihoz – a teljesen magára maradt Flórát Jenőtől kapott házának első emeleti lakásába fogadta. Itt találta őket együtt az 1941-es népszámlálás.⁶⁷ Flóra 1937 óta volt bejelentve ebbe a négy szoba hallos lakásba. Ez az utolsó nyom, amelyet eddig sikerült róla felderítenem. További drámai fordulatra a történetben aligha számíthatunk, bár ennél a családnál soha semmi nincs kizárva. Elesttségében 1941-ben csupán az a sovány vigasza lehetett, hogy legalább bátyja akaratán felülkerekedett, amikor annak fogadott lányát a maga pártjára állította. S bátyja katonás keménységét és kevélységét ismerve, egy megbélyegzett, „bukott nő” számára ez bizonyára nem volt kevés.

Szuly Gyula

BENÉZEL HOZZÁM, MERT ERRE JÁRSZ

Úti cél nem csábított ide,
a jó célok innen távol esnek.
Benézel hozzám, mert erre jársz,
él-e még itt régi ismerősöd,
és mit sem ér, akit még itt találsz.
Azt hitted, hogy panaszkodni tud,
s nem tud azt se, mert alig beszél,
szót se szól arról, hogy itt mi van,
arra kér, ha tényleg tudni vágyol,
több időt tölts itt, ne csak egy estét,
és ha sírjaidat fölkeresnéd,
mert hogy szóra bírnál sírokat,
ne kívánd, hogy átkozódjanak.
Jól beszélnek anyanyelveik,
nem úgy, ahogy te töröd ma itt,
egyre érthetőbben hallgatag
mind, amelyik évek óta ott van,
és csak hánytorog a hant alatt.

⁶⁶ BFL VII 192. Dr. Rhorer Géza közjegyzői iratai. 178/1926. Lásd még: Freystädtler Jenő: i. m. 1938. okt. 16.

⁶⁷ BFL IV 1419/j. 1941. évi népszámlálás. Sándor u. 46.

Ahhoz toppantál be most, akit
nem tanítottak felejteni,
szomszédjával tévesztettek össze,
annak kéne emlékeznie,
s hozzá csak felejtés illenék,
ám elkeveredtek a tanórák,
s téves útra érkeztek vele.

Megcserélődtek a szerepek,
amint a sűgolyuk összeomlott,
így a dráma összevissza foly,
itt a néző lentről sűgja meg,
mi legyen a darab folytatása,
vagy akár egész nézősereg
azt, hogy mit sűghatott volna sűgás,
és helyette lentről felkiált
harsogón a kétszólamu kórus
egyszerre Jézust és Barabbást.

Benéztél hozzám, mert erre jársz,
itt felejtetted a kalapod,
gondozottan őriztem soká
s benne néhány tört gondolatod.
Néha megromlott egy gondolat,
ami akkorról még itt maradt,
de oly reményt tartogat még,
amelyik rád várt s gazdát cserélt,
vagy maradt csak gazdátlan remény,
ily forrón át nem vehettem én,
és a sutból, hova félredobtam,
közeledet sejtve leng, ahogy
– pislá fényből vánszorogva – fény.

Most ha hirtelen jön jobb idő,
úgy se győzhetnők mi, öregek,
lelassulnak a lépéseink,
s nehezen veszünk lélegzetet.
Ha jó szögben érkezik sűgár,
aki kalap nélkül, napon áll,
tűszűrást érezhet tar fején.
Ilyen napra – óhajtozva bár,
ám szorongva – gondolok ma én.

Majd ha máskor erre lesz utad,
sorra látogatsz még sírokat,
megkeresve, akkor hol leszek,
ismered a váltott sírhelyet
s abban akinek ilyen helyen
lesz helye, de benne nyugta nem.